

Chodci, cyklisté a řidiči senioři v dopravě

Další z našich preventivních článků budeme věnovat oblasti silničního provozu, chodcům, cyklistům, řidičům a především seniorům v dopravě. Ač dopravní nehodovost má z dlouhodobého hlediska klesající tendenci, co se týká jak počtu, tak tragických následků nehod, jistě je na místě si připomenout několik základních pravidel. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně obsáhlé téma, pokusím se vyzdvihnout věci, které by vás mohly zajímat. Řekneme si, kdo je vlastně chodec, jaké má povinnosti a jak je to s domnělou absolutní předností na přechodu pro chodce. Zopakujeme si, kdo a kde by měl nosit reflexní prvky. Dále si řekneme, zda je v pořádku, když občas vidíme většinou cyklistky – ženy, jak vezou na jízdním kole nákup, jednou rukou řídí a v druhé ruce drží deštník, aby nezmokly nebo jaká hrozí pokuta cyklistům, kteří jedou pod vlivem alkoholu. A v neposlední řadě si připomeneme, jak je to se zdravotními prohlídkami u řidičů starších 65 let a s jízdou na vozítkách segway.

Chodec – Kdo je vlastně chodec? Zákon hovoří tak, že chodec je i osoba, která tlačí nebo táhne sáňky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 60 cm, pohybuje se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo nebo motocykl o objemu válců do 50 cm³ nebo psa. Každý tento chodec je účastníkem silničního provozu a má určité povinnosti. Zákon ukládá chodci povinnost použít chodník nebo stezku pro chodce (ta bývá označená dopravní značkou). Tam, kde chodník není, chodí se po levé krajnici nebo co nejbližší levému okraji vozovky a to v počtu maximálně dva chodci vedle sebe. Ač zákon ukládá chodcům, aby byli označeni reflexními prvky za snížené viditelnosti pouze mimo obec, policie obecně doporučuje být za snížené viditelnosti označen reflexními prvky všem chodcům a cyklistům. Pokud se pohybujete pomocí hole, určitě jí opatřete také reflexními prvky. Stejně to platí i pro případ, kdy za snížené viditelnosti venčíte psa, kde doporučujeme označit obojek i vodítko. Na používání reflexních prvků policie zaměřuje i řadu dopravně bezpečnostních akcí, kde různé prvky s retroreflexních materiálů rozdává. Jinou volbou může být i označení se neoslňujícím světlem například z jízdního kola. Toto světlo bychom doporučili připevnit třeba na paži, která je blíže do vozovky. Co se týká přecházení vozovky, policisté se občas setkávají s mylným výkladem zákona v tom smyslu, že chodec má absolutní přednost, což opravdu tak není. Doporučujeme dbát především na své zdraví, při přecházení vozovky být ostražití, nebýt roztržití a myslet na to, že je lepší někam přijít o chvíli později, než nedojít už nikdy. Tam kde je přechod pro chodce, je chodec povinen jej užít. Pokud na komunikaci přechod není, má chodec povinnost přecházet vozovku kolmo k její ose. **Každý by měl mít na paměti, že chodci a cyklisté jsou nejzranitelnějšími účastníky silničního provozu a tak k sobě a ostatním účastníkům přistupovat.**

Cyklista – Cyklista je řidič nemotorového vozidla, tzn. také účastník silničního provozu. Jízda pod vlivem alkoholu je stejně jako u řidičů vozidel na kole zakázaná a pokuty nejsou zrovna nízké. Pokud by cyklistovi policisté naměřili do 1 promile alkoholu v dechu, hrozí mu pokuta od 2.500 do 20.000 korun, nad 1 promile alkoholu v dechu 25.000 až 50.000 korun pokuty a stejně tak, když se cyklista odmítne dechové zkoušce podrobit. Na kole se jezdí při pravém okraji vozovky, a pokud je zřízen jízdni pruh pro cyklisty nebo stezka pro cyklisty, je povinnost jich cyklista užít. Cyklista mladší 18 let je povinen mít na hlavě za jízdy řádně připevněnou ochrannou přilbu. Policisté však doporučují, aby přilbu nosili všichni cyklisté bez rozdílu věku. Dítě mladší 10 let smí jet na silnici jen pod dohledem osoby starší 15 let. K osvětlení cyklisty zákon říká, že cyklista je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícen světlomet s bílým světlem svítícím dopředu a zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může cyklista použít náhradou za světlomet svítilnu bílé barvy s přerušovaným

světlem. K výše uvedenému příkladu převážení nákupních tašek a jiných zavazadel na jízdním kole se vztahuje ustanovení zákona, které hovoří o tom, že cyklista nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích. Kdo z vás někdy vezl na řídítkách těžké nákupní tašky tak jistě ví, před čím chci varovat. Nákupní taška pak při potřebě udělat nějaký manévr často převezme řízení kola za vás, což ohrožuje nejen vás samotné, ale i ostatní účastníky silničního provozu. Proto doporučujeme si opatřit na jízdní kola košíky či jiné nosiče. Pokud byste potřebovali za jízdní kolo připevnit vozík, je to možné, avšak zákon vám povoluje připojit přívěsný vozík do maximální šířky 90 cm, který bude mít vzadu dvě červené odrazky netrojúhelníkového tvaru. Pokud chce cyklista přejet vozovku na druhou stranu a použije k tomu přechod pro chodce, musí kolo vést. Pokud užije přejezd pro cyklisty, musí se přesvědčit, zda může vozovku bezpečně přejet, aniž by ohrozil sebe nebo ostatní účastníky silničního provozu. Stejně jako chodci jsou i cyklisté jedni z nejvíce zranitelných účastníků silničního provozu a proto je na místě opatrnost a ohleduplnost.

Řidič – senior – o řízení vozidla bychom zde mohli psát sáhodlouhé povídání, nicméně co je pro řidiče – seniory nad 65 let důležité při řízení vozidla je mít u sebe potvrzení o zdravotní způsobilosti. Lékařské prohlídce je řidič povinen se podrobit nejdříve 6 měsíců před dovršením 65 a 68 let a nejpozději pak v den 65. a 68. narozenin. Po 68 roce věku pak každé dva roky. Řidič je povinen mít při řízení toto potvrzení u sebe a na výzvu policisty mu jej předložit. Pokud řidič toto potvrzení nemá, hrozí mu pokuta ve výši 5.000 až 10.000 korun plus zákaz řízení od 6 měsíců do 1 roku. Občas se jako policisté setkáváme s tím, že starší lidé jsou od určitého věku méně pozorní, zhoršuje se jim zrak, stabilita, sluch a tak podobně a je pro ně těžší se přizpůsobit současné extrémně rychlé dopravě. A právě pro seniory od 65 let v současné době probíhá projekt „**Jedu s dobou**“, který realizuje Asociace center pro zdokonalovací výcvik řidičů AČR. Jedná se o zhruba půldenní zdokonalovací školení pro seniory, kde se dozvědí novinky z legislativy, bezpečnosti silničního provozu a zdravotní s praktickým ověřením řidičských návyků s vlastním vozidlem. Nejbližší kurzy budou probíhat na Autodromu ve Vysokém Mýtě nebo v Hradci Králové v sobotu 21. dubna 2018 nebo v neděli 20. května 2018 vždy od 8 a od 14 hodin. Kurz je zdarma, ale vzhledem ke kapacitě míst je nutné se přihlásit na webových stránkách www.jedusdobou.cz Policie vřele tento kurz doporučuje!

V úvodu jsem ještě slíbila informaci k ježdění na vozítkách segway. Na ten zákon pohlíží jako na osobní přepravník a hovoří tak, že na a osobním přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobným technickým zařízením **se lze** na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty nebo na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty nebo na pěších a obytných zónách **pohybovat nejvýše rychlostí srovnatelnou s rychlostí chůze**. Obce mohou nařízením vymezit na svém území místa, kde je provozování těchto přepravníků zakázáno a tato místa je povinná označit dopravní značkou.

Vzhledem k tomu, že se blíží jaro, přeji vám i sobě co nejméně studených sychravých dnů a co nejvíce dnů krásných a prosluněných!

por. Ing. Markéta JANOVSÁ
tisková mluvčí policie Pardubického kraje